

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΕΝΙΑΙΑ ΓΡΑΠΤΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ Β΄ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟΥ 2021-22
Β΄ ΤΑΞΗΣ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΔΕΥΤΕΡΑ 23 ΜΑΪΟΥ 2022

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΛΑΤΙΝΙΚΑ (Α΄ ΣΕΙΡΑ)

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Β005

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΓΡΑΠΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΛΑΤΙΝΙΚΩΝ: 90 λεπτά

ΤΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΤΕΣΣΕΡΙΣ (4) ΣΕΛΙΔΕΣ

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟΥΣ

1. Στο εξώφυλλο του τετραδίου απαντήσεων να συμπληρώσετε όλα τα κενά με τα στοιχεία που ζητούνται.
2. **Να απαντήσετε σε ΟΛΑ τα ερωτήματα.**
3. **Να μην αντιγράψετε τα θέματα** στο τετράδιο απαντήσεων.
4. Να μη γράψετε πουθενά στις απαντήσεις σας το όνομά σας.
5. Να απαντήσετε στο τετράδιό σας σε όλα τα θέματα **μόνο με μπλε πένα ανεξίτηλης μελάνης.**
6. Απαγορεύεται η χρήση διορθωτικού υγρού ή διορθωτικής ταινίας.

ΜΕΡΟΣ Α΄: ΔΙΔΑΓΜΕΝΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΓΙΑ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ**(ΜΟΝΑΔΕΣ 35)****1. Να μεταφράσετε τα πιο κάτω κείμενα στην Ελληνική.**

I. Sulpicius Gallus legatus Aemili Pauli erat, qui *bellum* adversus Persen regem gerebat. *Serena* nocte luna defecerat; ob monstrum terror *animos* militum invaserat. Tum Sulpicius Gallus de ratione caeli et de motibus *lunae* disputavit eoque modo exercitum alacrem in pugnam misit. Quia ille metum exercitus Romani vicerat, imperator adversarios vincere potuit!

(Λατινικά Λυκείου, XIII - ελαφρά διασκευή)

II. Catilina, nobilissimi generis vir sed ingenii pravissimi, contra rem publicam coniuravit. Eum improbi viri consecuti erant. Catilina a Cicerone ex urbe expulsus est. *Socii* eius deprehensi sunt et in carcere strangulati sunt. Ab Antonio, altero consule, Catilina *ipse* cum exercitu suo, proelio victus, interfectus est.

(Λατινικά Λυκείου, XIX - ελαφρά διασκευή)

ΜΕΡΟΣ Β΄: ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**(ΜΟΝΑΔΕΣ 65)**

1. α) Από το δεύτερο κείμενο που δόθηκε για μετάφραση, να εντοπίσετε και να γράψετε δύο (2) λέξεις της Λατινικής που παρουσιάζουν ετυμολογική συγγένεια με την Ελληνική δηλώνοντας και τη σχετική ελληνική λέξη. Να εξαιρεθούν τα κύρια ονόματα.

(Μονάδες 2)

β) Δίνονται δύο (2) τριάδες λέξεων από την Αγγλική, Γαλλική και Ιταλική. Να γράψετε το ρήμα της Λατινικής, με το οποίο συνδέεται ετυμολογικά η κάθε τριάδα, στο πρώτο πρόσωπο ενικού της οριστικής ενεστώτα ενεργητικής φωνής.

ΑΓΓΛΙΚΗ	ΓΑΛΛΙΚΗ	ΙΤΑΛΙΚΗ
occupy	occuper	occupare
complete	compléter	completare

(Μονάδες 2)

2. Από τα κείμενα που δόθηκαν για μετάφραση, να αντιστοιχίσετε τις λέξεις της στήλης Α΄ (επισημαίνονται με πλάγια γραφή στα κείμενα) με τις πτώσεις της στήλης Β΄. Στη στήλη Β΄ πλεονάζουν τρεις (3) επιλογές.

A΄	B΄
α. <i>bellum</i>	1. ονομαστική πληθυντικού
β. <i>serena</i>	2. αιτιατική ενικού
γ. <i>animos</i>	3. αφαιρετική πληθυντικού
δ. <i>lunae</i>	4. αφαιρετική ενικού
ε. <i>Socii</i>	5. γενική ενικού
στ. <i>ipse</i>	6. ονομαστική ενικού
	7. δοτική ενικού
	8. δοτική πληθυντικού
	9. αιτιατική πληθυντικού

(Μονάδες 3)

3. Να αναγνωρίσετε τον συντακτικό ρόλο των πιο κάτω τύπων, οι οποίοι είναι υπογραμμισμένοι στα κείμενα που δόθηκαν για μετάφραση.

legatus, ob monstrum, exercitus, vincere, nobilissimi, viri, a Cicerone, consule

(Μονάδες 8)

4. Να γράψετε τους πιο κάτω τύπους ρημάτων σύμφωνα με την οδηγία που ακολουθεί, αφού λάβετε υπόψη, όπου χρειάζεται, το υποκείμενό τους στα δοθέντα για μετάφραση διδαγμένα κείμενα.

α. **erat**: στο γ΄ πρόσωπο ενικού οριστικής παρακειμένου και υποτακτικής ενεστώτα.

β. **defecerat**: στο β΄ πρόσωπο ενικού οριστικής ενεστώτα ενεργητικής και παθητικής φωνής.

γ. **misit**: στο α΄ πρόσωπο πληθυντικού οριστικής μέλλοντα και συντελεσμένου μέλλοντα στην ίδια φωνή.

δ. **potuit**: στο γ΄ πρόσωπο πληθυντικού οριστικής παρατατικού και υπερσυντελικού.

ε. **coniuravit**: στο β΄ πρόσωπο πληθυντικού οριστικής και υποτακτικής ενεστώτα στην ίδια φωνή.

στ. **expulsus est**: στο απαρέμφατο ενεστώτα και παρακειμένου στην ίδια φωνή.

(Μονάδες 12)

5. Να μεταφέρετε τις προτάσεις στον αντίθετο αριθμό.

- α. Mercatores magnas urbes vident.
- β. Tu exercitum profligavisti et delevisti.
- γ. Filia ad complexum patris cucurrit.

(Μονάδες 6)

6. Να αντιγράψετε τις παρακάτω προτάσεις συμπληρώνοντας τα κενά με τον κατάλληλο τύπο της λέξης που βρίσκεται στην παρένθεση.

- α. Antonius multos _____ (socius) _____ (Catilina) deprehendit.
- β. Nos illos in coetu deorum _____ (immortalis-is-e) _____ (repono, παρακείμενος).
- γ. Dicuntur Germani non _____ (studeo) _____ (agricultura).

(Μονάδες 6)

7. Να εντοπίσετε και να διορθώσετε το συντακτικό σφάλμα σε κάθε πρόταση που ακολουθεί. Στο τετράδιο απαντήσεων να γράψετε μόνο το σφάλμα και τη διόρθωσή του.

- α. Miles sine audaciam non potest vincere.
- β. Omnes homines propter dolore miserabantur.

(Μονάδες 2)

8. Να μετατραπεί η ενεργητική σύνταξη σε παθητική και αντίστροφα.

- α. Legatus illustrem victoriam nuntiavit.
- β. Consules a populo Romano deligentur.

(Μονάδες 4)

9. Να υποδείξετε πού πρέπει να τονιστούν οι λέξεις που ακολουθούν (από τα κείμενα που δόθηκαν για μετάφραση) και να αιτιολογήσετε πλήρως τις απαντήσεις σας.

- α. adversus
- β. proelio

(Μονάδες 2)

10. α) Πού αποσκοπούσε η συνωμοσία του Κατιλίνα η οποία αναφέρεται στο δεύτερο κείμενο που δόθηκε για μετάφραση;

(Μονάδα 1)

β) Ποιο ήταν το αποτέλεσμα αυτής της συνωμοσίας;

(Μονάδα 1)

11. Να μεταφράσετε το αδίδακτο κείμενο που ακολουθεί στην Ελληνική.

Caesar de re militari narravit. Ille tradidit Romanos saepe proeliari contra populos feroces, qui cupiebant invadere urbem. Ubi hostes adventaverunt, dux, vir incredibili virtute, peritos milites iussit vi pugnare et periculum propulsare.

(Μονάδες 8)

12. Να μεταφέρετε το κείμενο που ακολουθεί στη Λατινική.

Πολλοί κάτοικοι αυτής της μεγάλης πολιτείας ετοιμάζονταν να αφαιρέσουν την εξουσία από τον βασιλιά αλλά οι στρατιωτικές δυνάμεις εμπόδισαν αυτούς. Έπειτα εκείνοι τιμωρήθηκαν.

(Μονάδες 8)

– ΤΕΛΟΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ –

ΣΑΣ ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΚΑΘΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ!